Suomen Säiliöautoliitto Ry 18.4.2005
Helsinki

Säiliöautoliikenteessä suunnitteilla oleva kuljettajan koulutuspassi

Suomen Säiliöautoliitto ry on tiedustellut Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:ltä, voiko kuljetusyritys luovuttaa henkilökunnastaan tietoja toimeksiantajalleen, jotta tämä voisi laatia käyttämiensä kuljetusyritysten kuljettajille nk. koulutuspassin.

Henkilötietojen luovuttamista yrityksen ulkopuolelle sääntelee henkilötietolaki. Pääsäännön mukaan yritys voi luovuttaa henkilökuntansa henkilötietoja ulkopuoliselle, jos luovuttaminen perustuu lakiin. Lainsäädäntö edellyttää tietojen antamista mm. veroviranomaisille, ulosottomiehille ja vakuutusyhtiöille.

Työnantaja voi luovuttaa työntekijän henkilötietoja ulkopuoliselle myös aina kun siihen on olemassa työntekijän suostumus. Ilman tällaista suostumusta henkilötietoja ei voida luovuttaa eri yhtiöiden välillä. Poikkeuksen tästä säännöstä muodostavat vain konsernit.

Henkilötietolaki asettaa suostumukselle erilaisia edellytyksiä riippuen siitä, onko kyse ei-arkaluonteisten vai arkaluonteisten tietojen luovuttamisesta. Ensiksi mainituissa tapauksissa suostumuksen pitää olla ”yksiselitteinen” ja viimeksi mainituissa tapauksissa ”nimenomainen”. Käsitteiden välistä eroa ei ole helppo havaita, mutta ajatuksena luonnollisesti on, että arkaluonteisia tietoja luovutettaessa suostumuksen selkeydelle asetetaan suuremmat vaatimukset kuin luovutettaessa muita tietoja. Ongelmana ei ehkä yleensä olekaan suostumuksen olemassaolo, vaan se mitä suostumus kattaa. Arkaluonteisten tietojen osalta hiljainen suostumus ei tule milloinkaan kysymykseen, ja nimenomaisuuden vaatimustakin olisi lain esitöiden mukaan tulkittava yleensä niin, että suostumuksen on oltava kirjallinen. Luovutetut tiedot ja luovutuksen saaja olisi määriteltävä suostumuksessa mahdollisimman tarkasti.

Edellä mainitun perusteella Autoliikenteen Työnantajaliitto ry katsoo, että ennen kuin kuljettajien koulutuspassiasiassa edetään, tulisi tarkoin selvittää, onko kuljetusyrityksillä käytännössä mahdollista luovuttaa tietoja toimeksiantajilleen koulutuspassin laatimiseksi.

Koska tarvittavien tietojen luovuttaminen myös aina tietojen muuttuessa edellyttäisi yksittäisten kuljettajien suostumuksia, on todennäköistä, että koulutuspassijärjestelmästä ei tule kattavaa eikä se näin ollen palvele niitä tavoitteita, mihin koulutuspassijärjestelmällä pyritään.

Autoliikenteen Työnantajaliiton näkemyksen mukaan koulutuspassijärjestelmä voisi toimia ainoastaan siten, että kuljetusyritykset ylläpitäisivät itse järjestelmää sillä tavoin kuin kuljetusyritysten ja heidän toimeksiantajiensa kesken sovitaan.

Hannu Parvela
Autoliikenteen Työnantajaliitto ry